

змогу сформулювати єдину думку, що держава впливає на цивільно-правові відносини не лише через реалізацію своєї законотворчої функції, але також завдяки вступу в різні інститути цивільного права.

Серед цивільних правовідносин, в яких бере участь держава Україна, слід назвати правовідносини власності, спадкові, зобов'язальні (договірні та недоговірні), корпоративні правовідносини тощо.

Особливістю правової природи держави Україна в багатьох інститутах цивільного права є інтерес держави щодо участі у цій сфері права. Інтереси держави відрізняються від інтересів інших учасників суспільних відносин. Адже в основі перших завжди лежить необхідність у здійсненні загальнодержавних (політичних, економічних, соціальних та інших) потреб тощо.

Досі актуальним є питання щодо правового становища держави Україна як учасника цивільних правовідносин. Проаналізувавши Цивільний Кодекс України, українське законодавство загалом та думки багатьох вчених-цивілістів, можна дійти висновку, що держава Україна – особливий учасник цивільно-правових відносин, специфіка якого обумовлена здійсненням публічно-правових повноважень у суспільстві, та діє на рівних правах з іншими учасниками таких правовідносин.

ПРОБЛЕМА КІБЕРБУЛІНГУ У ДИТЯЧОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Суботіна Анастасія (курсантка)

Донецький юридичний інститут МВС України

(Науковий керівник: кандидат педагогічних наук Павлиш Т. Г.)

Останнім часом, звичні нам речі, зокрема зустрічі, живе спілкування, переходять в онлайн режим. Обмеження, які були введені в нашій країні через пандемію, зробили ще більш затребуваним інтернет та інші можливості цифрового простору. Це змушує прискорити вироблення рішень із забезпечення прав людини, в тому числі прав дитини, в цифровому середовищі.

Булінг, що в цифровому світі набув частку кібер-, є одним з ризиків для порушення прав дитини. Охоплення інцидентами суттєво більшої від традиційного булінгу аудиторії та часто анонімність тих, хто вчиняє цькування, справляє значний негативний вплив на благополуччя дітей. Відповідно до статті 3 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

Таке явище як «кібербулінг», завжди тягне за собою негативні наслідки. Одним з дуже відомих трагічних випадків є трагедія, яка сталася із 13-річним Райяном Патріком Галіганом, який помер від суїциду внаслідок постійного булінгу в школі, до якого долучився кібербулінг, спрямований на розповсюдження чуток про те, що він гей (спочатку все починалося з приятельських дружніх жартів). Вже після смерті батько хлопчика знайшов у комп'ютері переписку із дівчинкою, яка зустрічалась із Райяном, а потім, прочитавши в Інтернеті, що він гей, порвала з ним і виставила в загальний доступ їхню персональну переписку. Напередодні суїциду Раян писав друзям: «Завтра я це зроблю, прочитаєте в газеті», а «друзі» відповідали: «це буде весела розвага». Детальний опис цього випадку вже після смерті сина зробив батько, який провів ціле дослідження в Інтернеті, щоб зрозуміти причини загибелі і розказати всім про ті кроки, які могли запобігти трагедії.

За час існування терміну «кібербулінг», вчинилося дуже багато негативних та трагічних випадків з дітьми, які постраждали від нього, зокрема, самогубства, втрата впевненості в собі, замкнутість підлітків через цькування однолітків, зневіра в майбутнє, неповага до оточуючих та багато інших не потрібних нікому властивостей, що притаманні цьому терміну.

Кібербулінг вищий там, де відсутні програми боротьби із шкільним булінгом, оскільки ці явища досить пов'язані. У країнах, де десятиліттями ведеться систематична профілактика булінгу (Австралія, Австрія, Норвегія та ін.), менше і віртуальної форми знущань. До таких програм відносяться, наприклад, профілактичні уроки в одному класі, де виявився випадок кібербулінгу, робота тільки з групою високого ризику (імовірними жертвами або булерами), особисте спілкування з можливими зачинщиками кібербулінгу.

Дуже важливим фактором впливу на прояви кібербулінгу у дітей є просвіта батьків щодо явища булінгу і тих зусиль, які вони сприяють щодо його подолання. Батьки та родичі повинні завжди приділяти увагу таким елементам, як: уважність до дитини; швидке та ефективне реагування на проблему.

Необхідно завжди бути уважним до дитини та її віртуальних практик. Батьки фактично відсутні у тому віртуальному світі, де проводить час їхня дитина: в Інтернеті вони ходять до різних місць різними маршрутами. Чомусь нікого не дивує, що батьки добре інструктують дитину щодо маршрутів руху і правил користування, наприклад, велосипедом, натомість, привносячи в родину нові елементи технологій (мобільний телефон, відеоплеєр, комп'ютер тощо) залишають дитину наодинці із новою реальністю. Канали до віртуального світу

потребують регулювання, введення чітких правил користування, що запобігає небезпекам і роз'яснює, в яких випадках і яка поведінка вважається нормальною і буде безпечною.

Декілька корисних правил протидії кібербулінгу, які потрібно знати кожному учню:

1. Не потрібно поспішати – тобто, не намагайся одразу виплеснути свій негатив в Інтернет просторі.

2. Будуй свою репутацію – не потрібно провокуватися на всілякі нісенітниці, які періодично виникають у інтернет мережі.

3. Звертай увагу на факти – а саме, якщо щодо тебе було вчинено діяння схоже на кібербулінг, негайно зафіксуй його.

4. Ігноруй з розумом – часто можна почути думки нахшталт «найефективніша боротьба з тролінгом – ігнор», «не годуйте тролів, вони харчуються вашими емоціями».

5. Блокування можливого «булера» – можна заблокувати отримання повідомлень з певних адрес, навіть змінити телефонний номер. Пауза в спілкуванні руйнує взаємопідсилювані автоматизми кібербулінгу, особливо якщо він мотивований втечею булерів від нудьги і не супроводжується булінгом у реальному житті.